

Nro. 5.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Januariusnak 18. ik napján
1873 ik esztendőben.*

B é t s.

Tegnap előtt nagy gála vólt a' Cs. Kir. udvarnál, a' melly alkalmatossággal tudniillik Fels. Afzonyunk utolsó gyermek szülése után, közönséges áhétatosságának végbe vitele végett, az udvari kápolnába, 's azután a' tiszteletére felgyülekezett mind két nemü uraságoknak seregében megjelent. — Mind Császárné Ő Felsége, mind kised magzatja Károly fő herczeg kivánt egeszében vagnak. — A' Fels. Angliai Király négy válogatott Anglus paripát küldött Feldmarfal Károly Kir. fő herczegnek ajándékba, a' múlt Decemberben.

Néhány nappal ennekelötte két kurir jött ide Párisból, egyik az első Conzultól az itt lévő Fran-

tzia követhet polgár Champaignhez; a' másikk a' Párisban lévő Cs. Kir. követtől Gróf Cobenzeltől a' Status Cancelláriához. Mind a' kettő fontos irásokat hozott magával. Amaz kevés ideig való itt mulatása után Konstantinápolyba utazott.

A' Prágai Kir. várban lakozó özvegy Pármai herczeg affzony, a' mint az onnan jött tudósítások tartják, kedves leányának, Maximilián Saxóniai herczeg hitvesének látogatására Drézdába menni, 's az egész telet ott tölteni szándékozik. —

Magyar Ország.

Liptó Vármegyéből Jan. 12-ik napján. Azon normalis Oskolának, mellyet Kamaralis Préfektus Titt. Morgenstern Wiesner úr, ezen Tek. Vármegyében, nem régiben fel állított, mindkülső, mind belső alkotmányára nézve nagy ditsiretet érdemel. A' két emeletre épült oskola ház, az építés mesterségének regulai szerént van elintézve, és semmi ki vetőt nem találnak abban a' tudós szemek. — Belső alkotmányára nézve, négy klasszra van a' fel osztva, 's ugyan annyi alkalmas tanítókra bízva. — A' negyedik és felső klasszban a' vallás, a' keresztény erköltsi tudomány, a' Magyar és Deák nyelvek, és a' számvetés mesterségnek felső része tanittátnak. A' harmadikban és másodikban az erdők esméretét tárgyazó tudomány, a' szép írás módjának mestersége, a' számvetés, és a' Deák 's Magyar nyelveknek első fundamentomai. — Az elsőben és leg alsóban a' Német, Deák, Magyar és Tót nyelvekben való olvasás és írás. — E' mellett, a' mellesleg való órákon, a' Geome-

triában, Mechanikában, és mesterséges éneklésben is taníttatnak az elsőbb klasszibéli ifjak az a' végre rendelt három tanítók által.

S o m o g y V á r m e g y é b ő l Decemb. 12-ik napján. Nállunk olly drága ófzi idők járnak, a' mellyek a' múlt nyári szárazságot a' szántóvető emberekkel el felejtették, és a' múlt Pünköft előtt allig voltak a' vetések szebbek, mint most. A' múlt November 17-ik napján olly nagy menydörgések és égtsattogások voltak, hogy azok derék nyárba is bé illettek volna, a' fű, mintha tavasz lett volna, egészen meg újult — az alma, szilva és más gyümölcsök annyira meg nevedtek, hogy az érségnél egyéb hijok nem volt. — Hálálegyen az egeknek, a' gabona árra sem ment fellyebb, most is csak egy forma van — a' bor óltató és igen jó, úgy hogy, ha meg éhezik az ember, borral is jól lakik. — A' múlt héten nállunk tűz támadván este késő, magam is a' tűz óltásra serkenteni mentem az embereket, a' kik olly bátran, 's olly frissen viselték magokat, hogy egynéhány szempillantat múlva egészen el nyomtak a' tüzet, mindnyájokat nagyon lelkesítvén a' Bachus, úgy annyira, hogy egynéhány száz ember közt egyetlen egyet sem láttam, a' ki józan lett volna. —

Nállunk is tapasztaltatott egy kevés földindulás, de a' melly semmi kárt nem okozott; ellenben az ezen hólnap 12 és 13-ik napjain volt nagy szélvész számos épületeket meg károsított, szélllyel hányt, úgy hogy, csak egy földes alfzónyságnak is két száz válogatott és drága pénzen vett birkáit, az aklókat reájok düjtven a' szel, ölt, meg. — Ma a' hó kezdett esni, de látgy lévén a'

föld szine, szán utat nem készíthet, a' juhok gazdák nem igen bánnyák, azok, a' kiknek hizó sertései van a' hidason, és noha még most lágy az idő, de nem lévén mivel hizlalni azokat, még Tamás napja előtt le öldösik, 's azoknak meg romlott húsaikat az ebek eleibe hánnyák.

Német Ország.

Az egyházi fenytéket, és az ifjuságnak nevelését tárgyazó dolgoknak meg jobbitásában fáradozhatatlanul foglalatoskodó Maximilian József Bavariai Val. Fejedelem, leg közelebb, úgy mint Dec. 23-ik napján olly parantsolatot tétetett közönséggé, mellynél fogva minden szülék és tátorok arra köteleztetnek, hogy magzatjaikat, és a' tótorságokra bízott gyermekeket hat éltendő koroktól fogva 12 éltendőjéig az iskolába jártassák és tanítassák. Ezen időnek el telése, és a' közönséges meg vizsgáltság előtt egy férfi gyermeket sem lehet az iskolából ki venni, és valamelly mesterség tanulására, a' Tanítók tanúbizonyosság levelek nélkül, fel venni; sőt még azok az ifjak is, a' kik vagy házasodni, vagy magok kezekre dolgozni kívánnak, arról, hogy ők a' meg határozott időt az Oskolákban ki töltötték, 's magokat betsülletesen viselték, tanúbizonyosság levelet mutatni tartoznak. — E' végre az Oskolai tanítók is meg válogattatnak.

Fuldából Decemb. 27-ik napján. Az ide való Püspöki Seminarium kasszarmává változtattik által, az abban lakott ifjuságnak pedig az Apatárság épületje adatott lak helyül, a' hová új éltendő után mingyárt által is fognak költözni. — A' Sz. Benédek rendjén lévő papok közzül az ifjabbaknak 300, az öregeknek pedig 600 forintból

álló penziót rendelt az Orániai örökös herczeg.

Hanauból Dec. 28-ikán. A' Fuldai tudósítások szerént azon Püspökségnek előbbi és mostani urai közt fenn forgott dolog már egészlen el van intézve. A' püspöknek 40000 forintból álló penziója leszen esztendőnként, és télben azon városban, egy számára vett magános házban, nyáron pedig a' Geisi kastélyben leszen lakása. E' mellett szabad vadászata, tüzelő fája, 's esztendőnként 15 mázsa hala leszen. — Egyébb praetensioiért 20000 forintot fizetett néki az Orániai örökös herczeg. — Ellenben a' Fuldai és Hammelbergi pincékben lévő, 239 hordó bor, a' kastélyban lévő minden házi butor, a' püspöki drága gyöngyök és kövek, gyűrűk 's több e' félek a' nevezett herczeg számára foglaltattak el. Azon 28000 forint árú bort is, mellyet két Móguntziai kereskedőknek adott el a' püspök, az arra adott 14000 forint elő pénzel együtt, le tartóztatta a' nevezett herczeg.

Karlsruhéból a' Bádeni Marchió lakó városából Decemb. 28-dikán. A' Spirai volt Püspökségnek az a' része, melly a' Rénus innenső oldalán fekszik, a' mint az olvasó Publicum tudtára vagon, a' mostani Német Ország ki pótolás alkalmatosságával, a' mi kegyelmes fejedelmünknek jutott, és most már herczegségi nevet visel.

Regensburg, Jan. 5-dikén: A' Német Országban lakó Zsidóság nevében néhány Frankfurti Zsidók egy olly instantiát nyújtottak bé a' múlt Decemberben a' Német Deputatiónak, mellyben azért esedeztek, hogy azon terhes meg különböztetés, a' mellynél fogva ők a' polgári társaságban különös klassisba helyeztetődtek, töröltesseék el:

hogy a' Keresztények közt való lakásra ő nékiek is Izabadság engedődjön; hogy az ő kereskedéseknek és szaporodásoknak semmi akadályoztató háttár ne szabattassék, 's hogy a' polgári jussoknak velek leendő közöltetések által nékiek is szerenstéjek légyen a' Német nemzettel leendő egygyéltelre. Az ő ügyök folytatója, Prókátor Grund, egy szép talentomú ember a' Zsidóknak polgári meg jobbitatásokról nem régiben igen szép munkát adott az olvasó Publicum kezébe. Minthogy az illetén dolgok a' Német Deputatió forumara nem tartoznak, a' Zsidóknak ezen kérések a' maga illeendő helyére, tudniillik a' Regensburgi Diétára utasítatott.

Regensburgból Jan. 5-ik napján. A' ki pótoláft tárgyazó Német Deputatiónak 36-dik ülésében tsak nem mindnyájan meg egyyeztenek abban, hogy annak Conclusuma avagy végső meg határozása az Imperialis Diéta eleibe terjesztetődjön, és hogy a' Császári meg hatalmazott követ is meg kéretteffen, hogy azt Ő Cs. Felségének is adja tudtára, hogy ekképen a' Deputatió hollzas és bajos foglalatosságának minél elébb vége leheffen.

Különöffen, a' Brandenburgiai Vál. Fejedelemség deputatusa következendő okokból sürgette a' Conclusumnak Diéta eleibe leendő terjesztetését:

- 1) A' papi fejedelmek eránt tétetendő rendelkezések szoros meg határozását tsak akkorra kell hatalztani, a' midőn azok, a' Fuldai herczeg Püspök példáját követven, magokat különöffen jelenteni fogják. —
- 2) A' Deputatiónak Conclusuma által elegendőképen meg van a' saecularisált tartományoknak Izabadságok erőfittetve. —
- 4) Szinte

úgy az azokban lévő egyházi jószágok és iskolai fundusok is — 5) A' Treviri Vál. Fejedelem, a' Bázei és Lüttichi Püspökök jövedelmeik, és a' Német Birodalombéli Fő Cancellarius kárának tellyes ki elégítése eránt tétetendő rendelkezéseket, a' magokat közbe vetett Hatalmasságok minifterjeiknek gondoskodásokra kell bizni — 6) A' Wefztfáliei, és az ezt követett békeffégekben meg határozott fundamentomos törvényeknek meg erőffitetések a' Deputatio Conclusumához nem tartoznak, és azokat a' ki elégítés dolgának tökéletes végre menetele után következő Constitutiónak alkalmatosságával kell jobban meg fontolni. — 7) A' Német Birodalombéli Nemesség jussainak és szabadságának meg erőffitése sem szükséges, mivel minden pontjaiban, következőképen a' Nemesség törvényes mivoltában is, változhatatlanul meg fog a' Német Birodalom Constitúciója maradni.

A' Baváriai, Würtembergi, és Hesszen-Kasszeli deputatusok is egy értelemben vóltak a' Brandenburgiai deputatuffal. — A' Saxoniai néhány szorosabb meg határozást kívánt ahoz tétetni. — A' Moguntziai elsőben nagyon meg kölfönte, hogy a' Német Országí fő Cancellarius eránt mindnyájan jó indulattal viseltettek, azután a' tölbtírgyaknak szoros meg fontolását, és a' Conclusumnak Diéta eleibe leendő terjesztetését ajánlotta deputatus társainak.

Regensburgból Jan. 7-ikén. A' Német Deputatiónak Conclusuma, avagy a' Kielégítés eránt hozott végső végzése, ma vétetődött fel a' Diéta gyűllésében. — A' Toskánai nagy herczegnek ki elégítése is végképen meg van már határozva, melly, a' mint rövideden értettük, az

Aichstaedti Püspökséggel és a' Naab mellett lévő egy jó kerülettel szaporitatott meg.

Olafz Orfzág.

A' 16-ik Decemberi Génuai tudósítások szerint, egynéhány Anglus regementek oda hagyták már Egyiptomot. — A' W a t t e n w y l nevet viselő Helvétusokból álló zsöldos sereg, melly régtül fogva Abukir környékén táborozott, Gibraltárba megyen őrizetre. — Valameddig a' Máltai szigetnek mástól való nem függéséért a' Pétersburgi Császári udvar jót nem ál, addig ott nem akarják azt az Anglus seregek hagyni, attól tartván a' Londoni Kormányfzék, hogy valamiképen a' Batava, Hélvécziai, Olafz, és Liguriai Respublikáknak, úgy a' Máltai szigetnek is a' Frantziák után kell halgatni, 's attól függöben lenni.

Génua ből Dec. 20-ikán. Az Algiriai haramja társaság kikötő helyét, egy 74 ágyús linea hajóval, négy 40 ágyus fregattal, és három 24 alsóbb rangú hajókkal tartattya zárva a' Lisszabonai Kir. udvar. Ezen városban egy számos hadakozó és ofstromló ágyúkból álló flotta készittik ezen a' télen ki, a' mellyel a' jövő tavasszal Algiria ofstromlására fognak a' Portugallusok menni. De valójában méltán lehet azon tengeri expeditionnak szerentsés végezetéül kételkedni, ha meg gondollyuk, hogy 'a' múlt században több ízben ofstromlották azt a' Spanyolok, de még is egyszer sem érnették el fel tett széllyokat, és nem is fogják sem ók, sem mások azon haramja respublikákat mig meg zabolazni, addig az Európai tengeri hatalmasságok öfzve kaptsoft erővel nem fognak azon dologhoz. — Az ezen végre alkalmas planumot, a' Frantzia első Conzúl, a' múlt ezten-

dőben el is készítette, de gyanúsággal viseltetvén eránta Anglia, lehetetlen volt nékie maga hasznos fel tetelet eszközölni.

Florentziából Dec. 27-dikén. Canova igen hires Római kép faragó, a' ki olly véggel hivatott Párisba, hogy az első Conzul képét a' ki faragós végett rajzolni le, tegnap érkezett hozzáuk, haza felé vett úljában. Minden társaságokban, a' hol meg fordult, különös betsüllettel viseltettek eránta. Azt beszélik felöle, hogy a' midőn ő Párisban való mulatása alatt, a' Nationale Institutumnak azon szálajába ment volna, a' mellyben az Olasz Országi leg szebb remek munkák tartatnak, és azon Vénust, mellyet ő néhány esztendővel ennekelötte igen szép fejer márványköből készített vala, és most is akármelly ritkaságok kamarájában első helyet érdemlenez, meg sajditotta volna, méltatlannak tartván' azt azon szálában való lételre, annak öfzve törésére engedelmet kért és nyert is, minekutánna arra kötelezte volna magát, hogy ő a' helyett egy olly bajnok képet fogna oda küldeni, mellyet két esztendővel ennekelötte készített vala. Mihelyt Rómába haza érkezik, mingyárt hozzá kezd a' Fr. első Conzul vitézi ábrázatban, fejer márvány köből való ki faragásához. — Párisban mindenek tsudálták és tisztelték ezt az újabb időben élt és elő mestereknek fejedelmét.

Frantzia Respublika.

A' Párisi megtartó Tanács (Senatus Conservator) most azon töri az elméjét, miként találhasson egy olly titulust, a' melly által az első Conzult az Európai uralkodó Fejedelmekhez közelebb vihesse. — Piemontnak eddig volt kormányozója

General Zsurdan már a' Status Tanátsba bé lépven, ő is a' hadi dolgokat tárgyazó munkában foglalatoskodik. — A' Párisi financiale ministerium azon hánya veti elméjét, miként lehetne leg könnyebb úton módon, és leg hamarabb A. Belgiumnak azon adosságát, mellynek ki fizetését a' Frantzia Respúblika a' Lünevilli békekességben magára válalta, ki fizetni.

Landauban, Alsó Alzátzia eröss városában, egy Jouffroi (olvasd Zsufroa) nevezetű pattantus tiztnék öt ezttendős fiatskája, olly rendkívül való nagy elmével, vagy inkább emlékező tehetséggel birni mondatik, hogy Lafontaine, (olvasd Lafontén) elmés meséit, 's a' maga katekizmusát könyv nélkül tudja egézflen; e' mellett sok szép verseket, és a' Historiaból 's Geografiából is nem keveset. De mindezeknél nagyobb az, hogy ez az öt ezttendős gyermek a' Bezoni Mathematicus munkájának egy kötetjét mind végig könyv nélkül tudja, ambár nem érti is azt. — Frantzia Generál Macors a' Landauí ártillériának fő gondviselője próbát tévén vele, egynéhány lapot elmondott előtte, a' nélkül, hogy vagy megakatt, vagy valamiben hibázott volna. Egyebb elmebéli tehetségei is rendkívül valók ennek a' gyermeknek. — Minden fegyveres tárban lévő eszközök esméretesek ő előtte, neintsak nevekre, hanem az azokkal való élésre nevezve is, és legnagyobb öröme van akkor, a' midön vagy valamely könyvet vehet a' kezébe, vagy a' pattantus tiztek társaságában lehet.

A' Frantzia officialis újság levélnek a' Moniteurnek, (olvasd a' Monitörnek) első Januariusi darabjában a' vagyonelő adva, hogy a' bé-

keffégnek leg nagyobb ellenségi, úgymint Grenville, Wickham, Mintó és több velek egyenlő indulattal bíró Anglusok, az ő Francia és Német Országokba küldött titkos Agenseik által szüntelen azon dolgoznak, hogy újobban emberi verrel felfehessék meg a' földet és a' tengereket. — Az ő Parlamentum gyűléseiben mondott beszédjeik hasonlók azokhoz, a' mellyeket a' híres Milton a' Sátán szájába adott. — A' Moniteurnek következő napon költ darabjában ezen adathak elő: „Frankfurtban, Norimbergában, és Hamburgban egynéhány kereskedő házak találatnak olyanok, a' mellyek által azokat fizették, a' kik háborúságot prédikáltak és gerjesztettek Európában. Hogyha igaz az, hogy Angliában az a' rész, a' melly Európa tsendeffégét újobban meg háborítani igyekezik, ezek másként derék, és sok tekintetben híres nemzet kintsét továbbá is el pazérlani, és Düttheil, Daudre, Püspök Arras, 's Grenville vétke feltételeiket előmenetelesíteni meg nem szünik: mi ezeknek a' kereskedő házaknak, és az oda való polgári előjáróknak azt tanátsolljuk, hogy magokra vigyázzanak. Mivel minden tartományok, 's kiváltképen azok a' kereskedő városok, a' mellyek nem vért, hanem pénzt adnak azon végre, tulajdon tapasztalásokból tudhatják azt, hogy a' háborút fok inség szokta követni, a' mellynek azok, erőtlenek lévén, másoknál elébb aldozatjaivá lesznek. Arra való nézve azok a' városok, a' mellyek a' kereskedésből élnek, a' békeffégnek állandóságán munkálódnunk másoknál jobban kötelesek s. a. t.“ A' Parisból Londonba, és az innen amoda visszamenő Kurirok egymást üzik az úton, a' mellyből azt le-

het ki húzni, hogy igen fontos tárgy fordult elő e' két Status Kormányzók közt."

Helvétziai Respublika.

A' Bernai közönséges újság levelekből azt olvassuk, hogy ott, Waadtlandiának, az az, a' Frantzia Helvétziának, és a' Bázeli Kanton egy jó darab részének Frantzia Respublikával leendő öszve kaptolsztatásáról erőssen beszélnék. — A' Bernai, Freyburgi, és Waadtlandi Kantonokba 800 főből álló Frantzia lovas regiment marsirozott bé olly véggel, hogy annak fedezése alatt a' Bernai fegyveres tár egézfzen ki üresitessen, mellynek el vitelére sok ló és szekér vétetett requisitióba. — A' 2-ik, Januáriusi Bernai újság levelek azt hirdetik, hogy az előtt való nap 30 fegyverrel rakott szekerek mentek oda a' Tigurumi és Luzerni fegyveres tára kból. — A' St. Gallenből Frantziák által elvitetett fegyvernek az árra 50 ezer liverre betsültetik. — Solothurnból is 28 szekér fegyver vitetett Lauzannába.

E' tárgyról ezeket foglallya magában, a' Bernai újság leveleknek 29-ik Decembéri darabja: Ettől fogva Lauzannáig vége hossza mnts azoknak a' szekereknek, a' mellyek a' Tigurumi, Luzerni, Solothurni, Bernai s több helységekbeli fegyveres házakban taláztatott ágyúkkal, puskákkal, és egyéb fegyver nemeivel meg terheltettek. Ezekkel a' fegyverekkel éltek az utolsó Helvétziai insurrectio alkalmatosságával fel fegyverkezett lakosok. A' Zugi Kantonban fok tolvaj bandák taláztatnak, a' mellyeknek meg zabolázásokra a' lakosok, minden fegyvereiktől meg lévén fosztva, tellyelleggel elégtelenek. — A' Graubündeni Préfectus polgár Planta, a' maga Kantonjából Kerületeknek, és

a' Tigurumi Kánton 14 kerületjeinek kérő leveleikkel fel ruháztatva Párisba utazott olly véggel, hogy a' Helvécziái Respublikának vagy egyeffégét, vagy a' Frantzia Respublikával leendő öfzve kaptsoltatását fűrgesse. — A' Párisban lévő Helvétus deputatusok tsak nem minden nap a' Frantzia ministereknél és Generálisoknál vannak vendégségben.

A' Sz. Bernát, Cénis, Simplon és több Helvétziai nagy hegyeken lévő hospitiumokban lakó szerzetesek, a' mint már egyszer meg irtuk, olly nagy ebeket tartanak, a' méllyek télnek idején a' nagy havakban el teveledett utasoknak fel keresésekre, és a' hospitiumokba való vezetésekre vannak szoktatva. A' közelebb múlt December közepe táján a' Simplon hegyén utazván egy Frantzia katona, a' nagy hóba úgy el tévelyedett, hogy hofzias ide 's tova való járása után sem találhatt az azon lévő vendég házra, és már közel vólt a' meg fagyáshoz. Szerentséjére egy illy hafznos eb akadván a' mély hóban reája, szerentséffen ki mentette őtot a' vezedelem közzül. — Helvétziában is egynéhány helyett nevezetessen Churban és Sittenben tapasztoltatott a' föld rendülése.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Cs. udvar olly feltétel mellett fogadta el a' Sz. Pápától oda küldött Apostoli követet Monsign. Arezzot, hogy ez semmi különös jufte ne tartson az Orosz Birodalombéli Katolikusokhoz; hogy semmi Apostoli hivatalt ne gyakorollyon, hanem hogy tsak úgy tartsa magát, mint a' több ott lévő első rangú Európai követe.

Pater Grubernek, a' Jézus nevét viselő szerzetes papi rend új Generaljának, Polotzkba lett utazása előtt kezéhez szolgáltatta I. Sándor Csá-

szár azon bullát, melly által azon szerzetes rendnek Orosz Birodalomban való fennmaradása meg erőssítetik. — Ezen kegyelmes fejedelem a' Pétersburgi Senatusnak meg hagyta, hogy azokról az eszközökről, a' mellyek a' Chinában és Jáponban újobban fel állítatandó missióknak eszközésekre, alkalmasak lehetnek gondolkozzon. — A' Pétersburgi Jezsuiták Collegiumának Rectorává, P. Hochbichler, volt Augspurgi Theologiae Professor tétetődött.

A' múlt esztendő vége felé fel állított szép mesterségeket gyarapító Akademiának esztendei jövedelmét, 60000 rubelről 140000-rig szaporította meg I. Sándor Császár. — A' Dorpati Universitásban Tactica, az az, a' hadi mesterségről való tudomány is fog tanítatni, a' mellyben Fő Strázsameszer Elsner 1000 rubel esztendei fizetessel leszen közönséges tanító.

Török Birodalom.

Nemtsak a' Frantzia Kormányfűk, hanem maga a' Fényes Porta is nagyon sürgeti az Anglus hadi seregeknek Egyiptomból való kikötözéseket, nagy reményfűgben lévén az eránt, hogy ha ezek azon Országot oda hagyják, az oda való pártos Beyokat meg zabolázni könnyebb leszen. — Lord Elgin, a' kit ezen dologban a' Fényes Porta gyakran meg szállit, kurirt küldött Londonba, olly jelentése mellett, hogy ő sok alkalmatlanságot szenved e' miatt Konstantzinápolyban. — A' Londoni Kir. udvar sem Egyiptomból, sem a' Máltai szigetből ki nem akarja hadi népet addig vinni, mig a' Pétersburgi Cs. udvar azoknak bátorságban leendő meg maradásokért a' kezességet magára nem vállalja.

Montgolfiének elmés talalmánya, a' levegő égben repülő hajó, már Konstantinápolyban is esméreteffé lön. A' mostan uralkodó Török Császár Sélím, a' ki az előtte élt és uralkodott Zultánokat, elméjének meg világosodására nézve fokkal felül haladja, azon alkotmányal való próba tételt maga is szemlélni kívánván, két tudos Anglusnak, úgymint Barly és Devignes uraknak maga adott arra költséget. A' levegő égben repülő hajó felmenetelének napján, a' Dalmabacki térségen, mintegy 30 ezer ember gyüllött annak nézésére öszve. — A' férfiak egyik, az affzonyok, fejeket patyolattal béboritva, a' másik oldalon állottak. — Sélím Zultán is meg jelent sok tisztviselektől, testörző katonáktól, és egynéhány száz fejerbe öltözött rab szolgáktól kifirtetve. A' Kapután Basát, avagy a' Török első Admirált 60 Mammelukok követék delczeg Arabiai paripákon. Ő a' Császárral által ellenben állott meg. — Anglus követ Lord Elgin, és több Európai ministerek is megjelentek azon a' helyen. — A' hajó sok fél holdakkal és tsillagokkal lévén fel ékesítve, a' jelenvölt Muzulmanoknak fok Allah! Allah! kiáltásai közt emelkedett fel a' levegőbe, és mivel azon alkalmatossággal szél is fújt, elsőben Sélím Császár, azután a' Kapután-Basa fele fordúlt vissza, mellyet arra magyaráztak a' Muzulmanok, hogy az, e' két nagy ember eránt való tiszteletből mivelné azt. — A' hajó a' canalis felé vévén a' maga útját, Asiában esett le a' földre. A' fent nevezett két tudóst a' Zultán sok pénzel, a' Kapután Basa pedig, egy egy nyufztos kaftánnal ajándékozták meg, és magoknak is nagy kedvek van a' levegő égben való hajókázásra.

Nagy Britannia.

Londonból Decemb. 28-ik napján. Francia Ex-General Pichegrü (olvasd Pisegrü) néhány napokkal ennekelötte ide jövéen, már több ízben conferentiát tartott a' Fels. Király második szülött fiával, és az Angliai hadi seregeknek fő vezérjével a' Yorki herczeggel — Lord Spencer, Grenville, Minto, Carysfort és Karlisle a' Felső Parlamentumban protestatiót adtak bé azon segedelem költség ellen, a' mellyet minifter Addingtonnak igirt az Alsó Parlamentum. Erre az ellenmondásra az Angliai Constitúciónak az a' cikkelye birta őket, a' melly arra kötelezi a' finantz ministereket, hogy mikor ök költségbeli segedelmet kívánnak a' Parlamentumtól, egyfzersmind azon okokat is elő adják, a' mellyek őket az illy költségbeli segedelemnek kérésére indították; most pedig, noha sokan únszollották minifter Addingtont, még is ki nem lehetett belöle azt venni, mi végre, háborúra kívánnya e' ő azt fordítani, avagy nem.

Nem régiben, egy alkalmatlan ember levelet küldvén Sir Sidney Smith Úrnak, tölle azt kívánta, hogy a' maga hathatós közbenjárása által egy jó hivatalt szerezzen nékie. Kinek ez a' nagy tengeri héros ekként válaszolt: „Uram! nagyon sajnállom, hogy nem szolgálhatok Kigyelmednek. Az első minifternek a' helye nem üres — a' Kánterburi Érsek még tovább is élni kíván, az a' hivatal pedig, mellyet kend keres, még ki nem üresült. Azért Angliában a' ki nézesek kendre nézne kedvezök nem lévén, mennyen kend Egyiptomba, a' hol az én kerésemre a' Beyságot könnyen el fogja érni.“